

Descobreixen que els salzes nans als Apenins tenen més de 2.000 anys d'antiguitat

Una recerca liderada per una doctoranda de la UdL i publicada a *American Journal of Botany*

Els salzes nans (*Salix herbacea* [https://ca.wikipedia.org/wiki/Salix_herbacea]) dels Apenins, a Itàlia, són més antics del que es pensava fins ara. Una recerca liderada per la doctoranda de la Universitat de Lleida (UdL) i membre del grup de recerca de **Producció Forestal** [<https://agrotecnio.org/ca/investigacio/produccio-forestal/>] d'Agrotecnio-CERCA Giada Centenaro determina que tenen entre 2.000 i 7.000 anys d'antiguitat. L'estudi, publicat a la revista *American Journal of Botany* [<https://bsapubs.onlinelibrary.wiley.com/journal/15372197>], afirma que són els exemplars més antics d'aquest arbre dels quals es té constància. Fins i tot amb l'estimació d'edat més conservadora, aquests arbres ja creixien al **Mont Prado** [https://es.wikipedia.org/wiki/Monte_Prado] durant l'Imperi Romà.

Exemplar de *Salix herbacea* / Foto: Alan Crivellaro

El salze nan és una de les plantes llenyoses més petites del món, d'entre 1 i 6 centímetres d'alçada que es troba en zones àrtiques i muntanyenques com els Pirineus o els Apenins, sempre a més de 1.500 metres sobre el nivell del mar. Utilitza la propagació clonal, una reproducció asexual a partir d'estructures que no siguin llavors, com ara estolons, bulbs o rizomes, per a sobreviure o fins i tot per colonitzar noves àrees. Cada planta clonal (o *genet*) pot tenir multitud de subunitats (o *ramets*) que no reflecteixen l'edat real. "Calcular l'edat d'aquesta mena de plantes és un repte perquè no es poden senzillament comptar els anells d'un ramet", explica Centenaro.

L'equip format per investigadors de l'Institut de Biociències i Biorecursos de Florència (Itàlia) i les universitats de Parma (Itàlia), Cambridge (Regne Unit), Lancaster (Regne Unit) i Suceava (Romania) ha analitzat la variabilitat de la taxa de creixement longitudinal anual (LAGR per les sigles en anglès) al llarg dels ramets de tres genets de *Salix herbacea* i ha descobert que mesurar-los al coll de l'arrel permet obtenir una estimació més acurada de l'edat de la planta. També ha determinat que les branques creixen majoritàriament de manera horitzontal, en totes direccions, resultant en formes arrodonides que poden arribar fins a 60 metres de diàmetre.

"La combinació d'eines moleculars i dendrocronològiques és un enfocament prometedori per refinar el nostre coneixement sobre l'edat dels clons grans", explica la investigadora de la UdL i Agrotecnio-CERCA. La seua recerca conclou que les tres genets de salze nan dels Apenins van començar a créixer fa entre 2.100 i 7.000 anys, "la qual cosa els converteix en els clons més antics coneguts, fins i tot tenint en compte l'estimació d'edat més conservadora", assegura.

La longevitat i l'enorme grandària dels exemplars de salze nan estudiats als Apenins aporten algunes claus sobre com aquesta espècie vulnerable a l'escalfament global s'ha adaptat fins avui, però queda per resoldre la incògnita sobre què passarà en un escenari climàtic més extrem.

Text: Comunicació Agrotecnio / Premsa UdL

MÉS INFORMACIÓ:

Article *The oldest known clones of Salix herbacea growing in the Northern Apennines, Italy are at least 2000 years old* [<https://bsapubs.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/ajb2.16243>]